

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริการส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก
อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอการป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก ในฐานะเป็นกลไกของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานนี้ขึ้น อันจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุมิชอบได้

ความหมาย

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้สำหรับการประเมินความเสี่ยงที่สนใจหรือที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร จนได้ระดับของความเสี่ยงในที่สุด การประเมินความเสี่ยงนั้นประกอบไปด้วย คือ การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการประเมินค่าของความเสี่ยง

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ได้จ่ายเงินสินบนต้องการ (คำศัพท์ที่ที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินแปะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วนค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา น้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ หนังสือคดีสินบนกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐ สำนักงาน ปปช.)

ความเสี่ยงในการให้หรือรับสินบน หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ในองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก ที่มีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบ ที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกที่ได้สะท้อนผ่านผลคะแนนเครื่องมือแบบวัด IIT และ EIT ของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการ ประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ – ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ – ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ – ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ – ๔ คะแนน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ **สินบน** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ใน ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
 ๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
 ๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
 ๔. การบริหารงานบุคคล
- โดยดั่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต/เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk Score
<u>ประเด็นที่ ๑</u> การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
๑. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พรบ.สิ่งปลูกสร้าง	๓	๒	๖ (ปานกลาง)
<u>ประเด็นที่ ๒</u> การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากผู้ประกอบการ ในการประเมินภาษีให้น้อยลงจากความเป็นจริง	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
<u>ประเด็นที่ ๓</u> การจัดซื้อจัดจ้าง			
๑. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน หรือผลประโยชน์อื่น เพื่อแลกกับการตรวจรับ / ตรวจการจ้าง	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
๒. เจ้าหน้าที่ด้านพัสดุของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์จากบริษัท/ร้านค้า เพื่อแลกกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ	๓	๓	๙ (สูง)
<u>ประเด็นที่ ๔</u> การบริหารงานบุคคล			
๑. ผู้บริหารหน่วยงาน มีการเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่กรณีโยกย้าย เลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงาน	๒	๒	๔ (ต่ำ)

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ระดับความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย	จำนวน ปัจจัย เสี่ยง
ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	๑
ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔ - ๘	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	๓
ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๓	ระดับที่ยอมรับได้	๑

**แผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙**

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ พิจารณาแล้วเห็นว่า ยังคงมีความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนฯ จำเป็นต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน ๔ เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง - สูง) โดยกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<u>ประเด็นที่ ๑ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘</u>				
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้างตาม พรบ.สิ่งปลูกสร้าง	๖ (ปานกลาง)	๑. ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ความสำคัญในการตรวจสอบการพิจารณาการขออนุญาตของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด ๒. นำระบบบริการออนไลน์มาใช้เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการเรียกรับสินบน ๓. เพิ่มช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค. ๖๘ - ก.ย.๖๙	กองช่าง
<u>ประเด็นที่ ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ</u>				
เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากผู้ประกอบการ ในการประเมินภาษีให้น้อยลงจากความเป็นจริง	๖ (ปานกลาง)	๑. ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ความสำคัญและกำชับให้มีการเรียกรับสินบนจากผู้ประกอบการในพื้นที่ ๒. เพิ่มช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่ายและให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส ๓. นำแนวทางในการประเมินภาษีมาใช้ประกอบการประเมินภาษีอย่างเคร่งครัด	ต.ค. ๖๘ - ก.ย.๖๙	กองคลัง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
<u>ประเด็นที่ ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง</u>				
๑. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน หรือผลประโยชน์อื่น เพื่อแลกกับการตรวจรับ / ตรวจการจ้าง ๒. เจ้าหน้าที่ ด้านพัสดุของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์จากบริษัท/ร้านค้า เพื่อแลกกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ	๙ (สูง)	๑. ผู้บังคับบัญชา มีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. เพิ่มช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค. ๖๘ - ก.ย.๖๙	กองคลัง
<u>ประเด็นที่ ๔ การบริหารงานบุคคล</u>				
ผู้บริหารหน่วยงาน มีการเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่กรณีโยกย้าย เลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงาน	๔ (ต่ำ)	- ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่มายังสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค. ๖๘ - ก.ย.๖๙	สำนักปลัด